

הכלל

L60

L60

מצאלנומתח

L30

L30

תלאהשאלהיאא

L20

L20

סאנחנפוקחיסאתהעינייסומסתכלים

L10

L10

מה שראינו עכשיו

- ברכות השחר יושבות בדיוק על קו התפר בין הבית החוצה, ומחברות לפעולות יומיומיות פשוטות, תודעה של הודאה, שליחות וחיבור לה'.
- המלים הראשונות של הבוקר הן בתפילת מודה אני המבטאת קריאת הכיוון ליום כולו. הפעולה הראשונה של הבוקר היא נטילת ידיים. אנו מביעים את רצוננו שמעשינו יהיו נקיים, טהורים, ומחוברים אל תודעת שליחותנו, ככהנים.
- ברכת אשר יצר היא ברכת ההודאה הראשונה בבוקר. אנו מודים על הגוף, ועל הפלא הגדול שהנשמה שלנו קשורה בו. ועל מערכת העיכול שבוררת הטוב מהרע, בחומר כמו ברוח. ברכת א-לוקי נשמה הסמוכה לאשר יצר – ברכת הגוף, היא הברכה על הנשמה. אנו מודים על הנשמה הטהורה, ומבקשים לשמור אותה ולהוסיף בה טהרה.
- ברכת הנותן לשכוי בינה, מחברת אותנו לתודעה של בחירה. ההבנה שאנחנו בוחרים את היום הקרוב, ולא מוכתבים על ידי העבר. עבר = עברייני. ומבקשים להשתמש בכח הבינה כדי להבחין. וזוכרים שהעולם כולו – המיוצג על ידי התרנגול המעורר – מחכה לאדם שישלים את עצמו ואת העולם יחד עימו, לקראת העתיד ההולך ובא.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

פּוֹקַח עוֹרֵי עֵינַי

כי פתח עינייה | כי מנח ידיה על עיניה - לימא ברוך פוקח עווריים - גמרא ברכות

...והננו באים לידי ההודאה המפורטת החיובית,

להודות על ההארה הפרטית של אור הנשמה החוזרת אלינו. והננו מקדימים את יחוסנו אל העולם כולו, ביחס להחוש הכללי חוש הראה, הנותן לנו אותו הרגש הנעים והמרהיב, הממלא את נפשנו עז וחדות ד', ממחזה התבל וכל היקום, אשר נעלמו מאתנו כליל על-ידי תגרת יד השנה, אשר עשתה אותנו כעורים, והננו מודים לד' חסדו בברכת פוקח עורים.

ד' פִּקַּח עֵוְרִים (תהילים)

שֶׁהֵם עֵוְרִים מֵחֹלִי הָעֵינַן, וְהוּא יִרְפְּאֵם. וְאָמַר זֶה הַחֹלִי, כִּי הָעֵוֶר כִּמוֹ
הָאֶסוּר, לֹא יִמוֹשׁ מִמְקוֹמוֹ. אֹו פִּירוֹשׁ עֵוְרִים, מֵרֹוב צָרָה, כִּי הִצְרָה דוֹמָה
לְחֹשֶׁךְ, וְהִישׁוּעָה לְאוֹר, וּבִמְקֹרָא פְּסוּקִים רַבִּים מְעִידִים בַּזֶּה. וְכֵן עָשָׂה
לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהָיוּ עֵוְרִים בַּגְּלוּת, כִּמוֹ שֶׁאָמַר (שׁם נט, י): נִגְשָׁשָׁה כְּעֵוְרִים
קִיר וְכֵאֵין עֵינַיִם נִגְשָׁשָׁה, כְּשֶׁלָּנוּ בַּצְּהָרִים כְּנֶשֶׁף

רד"ק

אָז תִּפְקַחְנָה עֵינַי עֵוְרִים (ישעיה)

לְמִי שֶׁמֵתְעוֹרֵר לְשׁוֹב פּוֹקַח עֵינָיו לְהַכִּיר כִּי הִיא סוֹמָא וְהַלֵּךְ בַּעֲצַת יִצְרוֹ
בַּחֲשֶׁךְ בַּסְּמִיּוֹת עֵינַיִם.

יוסף תהילות

עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוֹב ד' צִיּוֹן

השם ברוך הוא ברוב רחמיו יזכנו להיות מן הרואים בכבודה של ציון, כדכתיב (ישעיה נב ח): "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון", ונאמר (ישעיה מ ה): "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר".

בשעה שְׁמֹלֶךְ הַמְּשִׁיחַ
בָּא עוֹמֵד עַל גַּג בֵּית הַמְּקוֹדֶשׁ,
וּמְשַׁמֵּיעַ לְיִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר

עֲנִיִּים עֲנִיִּים הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלְתְּכֶם

וְאִם אֵין אַתֶּם מֵאֲמִינִים רְאוּ בְּאוֹרֵי שְׁזוֹרַח עֲלֵיכֶם

וַיִּפְקַח אֱלֹקִים אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם

במדרש הכל בחזקת סומין עד שהקב"ה מאיר עיניהם, איתא בספרים (שפת-אמת) שכל מה שנצרך לאדם נצב לפני עיניו אלא שהגשמיות מסתרת, בתורה הוא גם כן כך דכתיב גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ואיתא בזוה"ק מה דתחות לבושא דאורייתא, הקדוש ברוך הוא ברא העולם באופן שגם בטבע אפשר למצוא דרך למעלה מדרך הטבע.

וזה מה שמברכים בכל יום פוקח עורים, איתא ברמ"א ומפליא לעשות הוא קישור גשמיות עם רוחניות, זה הוא הפלא של בריאת שמים וארץ, איתא ותרא באר מים הוא פי הבאר שנברא ערב שבת בין השמשות, הבאר הזו היא למעלה מדרך הטבע ולעתיד לבא תפתח, כתיב והולכתי עורים בדרך וגו' אלה הדברים עשיתים וגו'

הדרך עודנה נפקחת כיוונים נוספים למיטבי לכת או ראות

וצריך הצדיק להפריד הקליפות משם לבל יתאחזו: וזהו שאנו מברכים בכל יום פוקח עורים. והכוונה לפקוח עינים למעלה להשגיח על ישראל. וזהו (תהלים לד, טז) עיני ה' אל צדיקים, רצה לומר ביד הצדיקים הוא לעשות עינים להשם יתברך להשגיח על ישראל

נועם אלימלך

ענין עין הרע הוא כי יש ממש בהראיה. כי כח הראות הולך לחברו ומזיקו כשעינו רעה, כי הראיה הוא כח ממש שהולך כח הראות ופוגע בהדבר הנראה וכשעינו רעה נזיק בראיתו ממש כנ"ל

שיחות מוהר"ן

אעברה נא ואראה את הארץ הטובה וגו'... שמשה רבינו היה לו כח הראיה... וירא א-לוקים את האור כי טוב... שעל ידי משה זכו ישראל לכח הראיה...

פרי צדיק

מה שראינו היום

- העיניים הם הדרך איתם אנו מתקשרים עם העולם. הראייה היא הכח דרכו אנחנו נפגשים עם העולם ועם הזולת.
- יש לא מעט דברים שמעוורים אותנו מלהסתכל נכון על המציאות. זה יכול להיות הצרות או הגלות, האישית או הציבורית, וזה יכול להיות היצר הרע. ואנו מבקשים להפקח.
- מתוך האמונה בה' ובנו, טמונה ההבנה שהכל נמצא לפנינו. גשמי כרוחני. ועלינו להתפלל על היכולת לפקוח את העין – שגם לשון "פיקח" – ולהעמיק בטוב ה' המופיע בחיים. גם בסיטואציות המורכבות. לסגל לעצמנו הסתכלות טובה על עצמנו ועל העולם.
- יכולת הראיה יכולה לשמש גם כ"עין רעה" שממש פועלת במציאות, ומדה טובה גדולה ממדת פורענות פי אלף. ככל שנסגל עין טובה הדבר ישפיע לא רק עלינו, אלא על הזולת.

לפקוח את העיניים

שכל מה שנצרך לאדם נצב לפני עיניו אלא שהגשמיות מסתרת

אמרי אמת

עֵנּוּיִם עֵנּוּיִם הַגִּיעַ זְמַן גְּאֻלַּתְכֶם
וְאִם אֵין אַתֶּם מְאִמִּינִים רְאוּ בְּאוֹרֵי שְׁזוּרַח עֲלֵיכֶם

מדרש

ותחזינה עיננו בשובך לציון ברחמים

תפילת שמו"ע